

●

Antifrau clou la investigació sobre el contracte adjudicat per l'Institut Català de la Salut (ICS) a l'empresa Basic Device, SL, per al subministrament de mascaretes, vestits de protecció i respiradors

● **23 de maig de 2022.** L'Oficina Antifrau de Catalunya, després d'haver valorat les al·legacions de l'Institut Català de la Salut (ICS) i del Departament d'Economia i Hisenda a [l'informe raonat](#) tramès per aquesta institució el 9 de febrer, sobre la investigació del contracte adjudicat a l'empresa Basic Devices, SL, per al subministrament de mascaretes, vestits de protecció i respiradors, dona per closa la investigació i inicia la fase de seguiment. Tanmateix, s'ha considerat pertinent informar de l'operació examinada a l'Agència Estatal d'Administració Tributària atès el risc tributari que s'ha inferit al respecte.

L'Oficina Antifrau de Catalunya, després d'haver estudiat les al·legacions presentades, i tot tenint en compte la situació d'extrema necessitat d'aprovisionament de material sanitari de protecció personal en els moments inicials de la pandèmia, reitera de nou que:

1. Pel què fa a la manca d'informació relativa a l'origen i als contactes preliminars a l'encàrrec d'emergència amb l'empresa Basic Devices, SL, les respostes analitzades no aporten cap informació addicional o complementària sobre els motius que varen portar a l'ICS a seleccionar a la referida empresa ni sobre el nombre ni contingut dels contactes preliminars.

Tal i com ja es deia en [l'informe raonat](#) tramès, aquestes mancances informatives inicials varen desactivar qualsevol mecanisme de prevenció, detecció i solució de conflictes d'interès o de lluita contra la corrupció.

2. Sobre la possible situació de prohibició de contractar de Basic Devices, SL, a banda que resulta incontrovertible que aquesta empresa tenia una activitat econòmica residual i que no disposava de cap persona treballadora en el moment de contractar; Antifrau reitera la **recomanació a l'ICS** que, ateses les interpretacions oposades sobre l'obligació relativa a que les empreses licitadores han d'estar inscrites com a tals en el sistema de la seguretat social —apartat a) epígraf primer de l'article 14 del Reglament General de la Llei de

Contractes de les Administracions Públiques—, requisit que no complia, en el moment de la contractació, Basic Devices, formuli consulta al respecte davant l'òrgan consultiu específic de la Generalitat de Catalunya en matèria de contractació pública.

3. Pel que fa a la **inexistència de cobertura legal per a l'abonament anticipat de la prestació**, l'Oficina Antifrau **es reafirma** en que el 20.03.2020, moment en el qual es va ordenar el pagament anticipat de 35.000.000,20 euros a Basic Devices,SL, no hi havia cobertura legal per fer-ho.

No podia resultar d'aplicació l'article 120.1, apartat d) de la Llei de Contractes del Sector Públic, que contempla la possibilitat que *"el libramiento de los fondos necesarios se hubieran realizado a justificar"*. Aquest mateix apartat exigeix que en el cas d'avançar fons a justificar, transcorregut un mes de l'adopció de l'encàrrec d'emergència, es retirà preceptiu compte justificatiu. Un extrem, que en el cas investigat no es va produir.

Així mateix, la versió vigent en el moment del pagament de l'art. 16 del Reial Decret-Llei 7/2020, de 12 de març, pel que s'adopten mesures urgents per donar resposta a l'impacte econòmic del COVID19, només preveia la possibilitat de realitzar, no abonaments anticipats, sinó abonaments a compte per accions preparatòries a *"los órganos de la Administración General del Estado"*; i, a més, **la normativa especial i pròpia de Catalunya** tampoc no preveia en aquell moment la possibilitat de fer abonaments anticipats.

En qualsevol cas, Antifrau resta a l'espera de rebre l'avaluació preliminar sobre la incorporació de mesures de regulació dels contractes d'emergència que s'assenyala en la resposta del conseller d'Economia i Hisenda.

4. Finalment, Antifrau **insta** al Departament d'Economia i Hisenda i a l'ICS **que valorin i verifiquin l'abast, la repercussió i els efectes de l'aplicació de la normativa tributària i duanera en l'operació amb Basic Devices, SL, que en el moment d'execució del contracte es va modificar.**

El 23 d'abril de 2020 va entrar en vigor una modificació de naturalesa tributària que establia aplicar **el tipus del zero per cent de l'impost sobre el Valor Afegit** als lliuraments de béns, importacions i adquisicions intracomunitàries, sempre que els seus destinataris fossin entitats de dret públic, clíniques o centres hospitalaris o entitats privades de caràcter social (apartat tres de l'article 20 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Import sobre el Valor Afegit).

Tot i que l'abonament del preu, amb l'IVA suportat corresponent, es va realitzar en data anterior al de l'entrada en vigor de normativa esmentada, el cert és que es va lliurar a l'ICS material sanitari importat fins el maig del 2020.

Per altra banda, en atenció a les circumstàncies descrites, s'ha inferit un risc tributari que es posa en coneixement de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT) per si considera que l'operació examinada pot ésser objecte de la seva actuació.

Antecedents de la investigació

El 9 d'abril de 2020, el director de l'Oficina Antifrau va ordenar l'inici d'una actuació d'anàlisi sobre presumptes irregularitats en la cadena de distribució i venda de productes sanitaris essencials. Aquesta actuació es va instar per iniciativa pròpia, davant **l'increment de risc de corrupció** que comportava la situació d'estat d'alarma sanitària conjuntament amb la generalització de la tramitació d'emergència de compres per part de les administracions públiques catalanes.

En el marc d'aquella actuació es va fer una recerca sistemàtica d'anuncis de compra pública de mascaretes. De resultes de la recerca, i tenint en compte els riscos abans assenyalats, es va identificar la compra massiva de material sanitari per part de l'Institut Català de la Salut (ICS) per un import inicial de més de 60 milions d'euros a l'empresa Basic Devices, SL, la qual s'hauria presentat com a intermediària del mercat xinès. En aquelles dates i vinculat a aquesta compra, diversos mitjans de comunicació varen fer públic que el Govern de la Generalitat havia presentat una denúncia davant dels Mossos d'Esquadra per una possible estafa. De fet, segons es recollia als mitjans de comunicació, l'entitat financera encarregada d'efectuar els pagaments va alertar de la possible estafa per part d'aquella mercantil.

El 8 de maig de 2020, el director de l'Oficina Antifrau va donar per closa la fase preliminar de l'actuació i va ordenar l'inici d'un expedient d'investigació d'aquesta compra.

El 9 de febrer de 2022, el director d'Antifrau va donar trasllat de l'informe raonat a l'ICS i el Departament d'Economia i Hisenda, en data 8 de març de 2022, aquestes van remetre a Antifrau les seves al·legacions. El 20 de maig s'ha donat per closa la investigació i ha passat a fase de seguiment.

Podeu consultar la Nota sobre l'informe raonat [aquí](#):

https://antifrau.cat/sites/default/files/2022-02/NdP_Actuacio-investigacio-presumptes-irregularitats-cadena-distribucio-venda-productes-sanitaris-crisi-produida-COVID-19.pdf

Contacte:

comunicació@antifrau.cat

<https://www.antifrau.cat>

93 554 74 92

675783031

Ribes 3

08013 Barcelona